

emerit, quasi ignoratione propriæ artis de culpa teneretur. Contra faber aurarius se rogatum solum lapidis lydij probationem, quam vere retulisset, non autem scalpri, tentasse, eiusque rei nomine nullam accepisse mercedem. Consultus à prudentissimo atq; amplissimo viro, cuius nunc sum collega, quid iudicandū putarem, respondi, si torquis tantum deauratus esset, aduersus fabrum aurariū sententiam dici oportere, quod sola deauratio lapidis lydij probatione iterata sepius comprehendi potuisset: Sin vero aurum superficie torquis adglutinatū corpus per se substitisset, exceptione tutū fabrū aurarium, eumq; absoluendum, quod minime lapide lydio, sed scalpro tantum iudicari potuisset. Statim hac interlocutione lata, aqua acri probatione vnius ex fibris facta, substituit corpus aureum in imo vasis vitrei, argentum vero effusum & solutum in aqua acri conspeximus. Quod si sola deauratio fuissest, in puluerem impalpabilem & tenuissimum eiusdem vasis vitrei fundo subsidisset. Hoc ubi ab emtore cognitum, à lite discessit, præjudicialem enim sententiā præuiderat. Verum ita iudicari non potuisset, nisi consultis hac de re fabris aurarijs, atque emendicatis eorum consilijs.

Quod autem Eraſto, qui probris & conuitijs multis hanc Philosophiæ partem, cuius ignarus fuit, laceſſiuit, respondere sub finem Apologiae conabor, iudicio saniorum hominū relinquam, responsio nostra futura sit nec ne potior probris & probris lāconuitijs. Evidem Eraſtus vir fuit summæ auctoritatis, sed fuit homo, multasq; artes & faciles quidem ignorauit, quas imbecillioris ingenij homines non ignorarunt. Multas quidem vniuersales propositiones in mediū adduxit, at eas, quæ arti huic sunt propriæ & peculiares, ignorauit. Quod ad ceteros attinet, institutum hoc meum, ut volent, æſtiment. Iis tantum scribo, qui non indicta causa, sed omnibus hinc inde examinatis & perpensis recte iudicant, & arcana Dei suscipiunt & venerantur. Nec vero mihi quis imputet, vel vitio vel criminis, si quæ haec tenus celata sunt, in lucem proferam. Imo coarguendi veteres, nec non & cæteri, qui rem per se satis obscuram suis in uolucris obscuriorem reddiderunt. Quod si agendi methodum celare illis licuit; saltem rationes & causas, ex quibus, à quibus, per quas & propter quas ars consistere possit, aperuisse debuissent: quod à nullo eorum præstitum video. Nec tamē verendum fuerat, ad hanc artem perturbi.